

Sygn. akt I ACa 999/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Baran
Sędziowie:	SSA Marek Boniecki (spr.) SSA Paweł Czepiel
Protokolant:	st. sekr. sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2018 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództw **E. L. (1), K. W., M. R., L. M., L. M. i K. M., S. K.**

przeciwko **Międzynarodowy Port Lotniczy(...) (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w (...)

z dnia 27 lutego 2017 r. sygn. akt I C 2294/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od strony pozwanej tytułem kosztów postępowania apelacyjnego kwoty: na rzecz K. W. 2700 zł, na rzecz M. R. 8100 zł, na rzecz L. M. 4050 zł, na rzecz L. M. i K. M. 4050 zł, na rzecz E. L. (1) 4050 zł, na rzecz S. K. 4050 zł.

SSA Marek Boniecki SSA Barbara Baran SSA Paweł Czepiel

Sygn. akt I ACa 999/17

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 2 marca 2018 r.

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w (...): I. zasądził od strony pozwanej „Międzynarodowy Port Lotniczy(...) K. – B.” sp. z o.o. w B. na rzecz powoda K. W. kwotę 42.765, 41 zł z ustawowymi odsetkami, liczonymi od kwoty 1000 zł od dnia 16 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty; II. zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki M. R. kwotę 211.419,62 zł z ustawowymi odsetkami, liczonymi od kwoty 1000 zł od dnia 17 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty;

III. zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki L. M. kwotę 154.726 zł z ustawowymi odsetkami, liczonymi od kwoty 1000 zł od dnia 16 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty; IV. zasądził od strony pozwanej solidarnie na rzecz powódki L. M. i powoda K. M. kwotę 139.075,18 zł z ustawowymi odsetkami, liczonymi od kwoty 1000 zł od dnia 16 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty; V. zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki E. L. (1) kwotę 52.484,06 zł z ustawowymi odsetkami, liczonymi od kwoty 1000 zł od dnia 16 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty; VI. zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda S. K. kwotę 59.629,40 zł z ustawowymi odsetkami, liczonymi od kwoty 1000 zł od dnia 16 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty; VII. oddalił powództwa w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny szczegółowo zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, z którego to uzasadnienia wynika, że: w księdze wieczystej (...) prowadzonej dla nieruchomości składającej się z działki nr (...) jako właściciel ujawniony jest K. W.; w księdze wieczystej (...) prowadzonej dla nieruchomości składającej się z działki nr (...) jako współwłaściciele na prawach wspólności ustawowej ujawnieni są M. R. i J. R.; w księdze wieczystej (...) prowadzonej dla nieruchomości składającej się z działki nr (...) jako właściciel ujawniona jest L. M.; w księgach wieczystych (...) oraz (...) prowadzonych dla nieruchomości składających się z działek nr (...) i nr (...) jako współwłaściciele ujawnieni są L. M. i K. M.; w księdze wieczystej (...) prowadzonej dla nieruchomości składającej się z działki nr (...) jako współwłaściciele ujawnieni są E. P., W. D. i M. Z. po ⁽¹⁾/3 części; w księdze wieczystej (...) prowadzonej dla nieruchomości składającej się z działek nr (...) jako właściciel ujawniony jest S. K.. Pozwana spółka w dniach 8 i 11 lipca 2011 r. została wezwana przez wszystkich powodów do zawarcia ugód w sprawach o zapłatę tytułem naprawienia szkód wynikających z ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości wzywającego w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. Pismem z 18 lipca 2011 r. (wysłanym w dniu 20 lipca 2011 r.) pełnomocnik powodów wezwał pozwanego do zapłaty odszkodowań. Koszt wykonania zabezpieczeń w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach, które należy zastosować w budynkach należących do powodów usytuowanych na działkach: 1) nr(...) znajdującej się w strefie C – wynosi 27080,41 zł; 2) nr(...) znajdującej się w strefie (...) – wynosi 72437,62 zł; 3) nr (...) znajdującej się w strefie (...) – wynosi 37760,48 zł; 4) nr (...) i nr (...) znajdujących się w strefie (...) – wynosi 33768,18 zł; 5) nr (...), znajdującej się w strefie (...) – wynosi 12733,06 zł; 6) nr (...) i (...), znajdujących się w strefie (...) – wynosi 10629,40 zł. Wskutek wprowadzenia uchwałą Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 25 maja 2009 r. ograniczonego obszaru użytkowania obniżyła się wartość nieruchomości, stanowiących działki: 1) nr (...) - o kwotę 15685 zł; 2) nr (...) - o kwotę 138982 zł; 3) nr (...) - o kwotę 95266 zł; 4) nr (...) i nr (...) - o kwotę 105307 zł; 5) nr (...) - o kwotę 39751 zł; 6) nr (...) i (...) - o kwotę 58582 zł.

W ustalonym przez siebie stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwa za częściowo uzasadnione w świetle art. 129 ust. 2, 3, 4 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Przede wszystkim, składając wnioski o zawiązanie do próby ugodowej dochowali 2-letniego terminu do zgłoszenia roszczenia. Sąd stanął też na stanowisku, że obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody, a nie dopiero z po naprawieniu szkody przez poszkodowanego we własnym zakresie. O żądaniach odsetek za opóźnienie w zapłacie orzeczono na podstawie art. 481 §1 k.c. w zw. z art. 455 k.c., przyjmując, że roszczenia stały się wymagalne w datach doręczenia odpisów pozwów.

Wyrok powyższy w części uwzględniającej powództwa i rozstrzygającej o kosztach procesu zaskarżyła apelacją strona pozwana, zarzucając: 1) naruszenie art. 129 ust. 4 w zw. z art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, a także przepisu art. 123 §1 pkt 1 k.c. - poprzez ich błędne stosowanie, polegające na przyjęciu, iż dla zachowania przewidzianego w art. 129 ust. 4 dwuletniego terminu, w którym winno dojść do „wystąpienia z roszczeniem”, wystarczające jest złożenie w Sądzie wniosku o zawiązanie do próby ugodowej, pomimo tego, iż zostało ono doręczone stronie pozwanej już po upływie 2-letniego terminu zawitego, a zatem nie miała ona możliwości zapoznać się z roszczeniem w terminie wskazanym w przepisach; 2) odnośnie do zasądzenia na rzecz powodów kosztów rewitalizacji - naruszenie przepisu art. 129 ust. 2 p.o.ś. oraz 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez brak ich zastosowania względnie błędną ich wykładnię; 3) odnośnie do zasądzenia na rzecz powodów kosztów rewitalizacji akustycznej - art. 286 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 316 §1 k.p.c. - poprzez oparcie wyroku na nieaktualnej opinii biegłego sądowego R. M. (1), w której to podstawą opiniowania była nieaktualna już Polska Norma(...), zastąpiona normą (...)z września 2015 r.; 4) odnośnie do wyroku zasądzającego odszkodowanie z

tytułu utraty wartości nieruchomości wywołanej wprowadzeniem uchwały (...) w życie na rzecz powodów - naruszenie przepisu art. 286 §1 k.p.c. w zw. z art. 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez oparcie wyroku na opinii sporządzonej przez biegłego sądowego J. M. (1), pomimo tego, że w trakcie rozprawy z dnia (...). Sąd oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika strony pozwanej, mimo że biegły nie wykluczył, że ustalenie określonych okoliczności będzie miało wpływ na treść opinii biegłego w sprawie; 5) błąd w ustaleniach faktycznych będący następstwem nieprawidłowej oceny opinii sporządzonych przez biegłego sądowego J. M. (1) wyrażający się uznaniem, że na skutek wprowadzenia uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...)z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla L. K. - B. (w skrócie uchwała (...)) - działki powodów utraciły na wartości; 6) naruszenie w art. 481 §1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. w zw. z art. 362 §2 k.c. poprzez zasądzenie odsetek na rzecz powodów od dnia doręczenia pozwu, pomimo że właściwe zastosowanie tych przepisów prowadzi do wniosku, że odsetki winny zostać zasądzone dopiero od dnia wydania wyroku w tej sprawie.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództw w całości i zasądzenie na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, względnie zmianę wyroku i zasądzenie odsetek dopiero od dnia 27 lutego 2017 r., tj. od dnia wyrokowania, względnie o dopuszczenie opinii uzupełniającej biegłego sądowego R. M. (1) oraz biegłego J. M. (1) na okoliczności wskazane w niniejszej apelacji, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd Okręgowy prawidłowo, z poszanowaniem reguł wyrażonych w przepisie art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, co sprawiło, że Sąd Apelacyjny przyjął go za własny. W rozpoznawanej sprawie spór w zakresie ustaleń faktycznych ogniskował się w istocie wokół wysokości szkód doznanych przez powodów. W pozostałej części okoliczności pozostawały niesporne.

Rozważania nad zarzutami apelacji poprzedzić należy przypomnieniem niekwestionowanego w judykaturze poglądu, zgodnie z którym sąd odwoławczy jest związany zarzutami o charakterze proceduralnym, które to zapatrywanie znajduje podstawę prawną w art. 378 §1 k.p.c. Jedną z konsekwencji powyższego jest, że apelujący obowiązany jest zarzut prawnoprosowy skonkretyzować i uzasadnić. Wymogów tych nie spełnia apelacja w zakresie zarzutów skierowanych przeciwko ocenie dowodu w postaci opinii biegłego J. M.. Skarżący nie wyjaśnia, w której części ocena ta jest nielogiczna czy sprzeczna z zasadami doświadczenia życiowego. Nie podaje także, jakie okoliczności mogłyby mieć wpływ na treść ww. opinii. Już tylko z tego względu omawiany zarzut nie mógł zostać uwzględniony. Niejako zatem na marginesie zauważyć wypada, że Sąd Okręgowy poddał opinię biegłego rzeczoznawcy bardzo wnikliwej analizie, względem której skarżący nie dostarczył argumentów pozwalających na jej zakwestionowanie. Z tych względów brak było także podstaw do uzupełnienia postępowania dowodowego przez Sąd Apelacyjny.

Powyzsze uwagi pozostają aktualne w stosunku do zarzutów naruszenia art. 286 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. Apelujący nie wyjaśnia, w jaki sposób Sąd Okręgowy naruszył przepisy, z których jeden wskazuje wypadki, w których skorzystać należy z opinii biegłego, drugi – co może być przedmiotem dowodu.

Nieskuteczny okazał się również zarzut dotyczący nieprawidłowego – zdaniem skarżącego – przyjęcia za podstawę ustaleń opinii biegłego R. M., która oparta została na nieaktualnej normie akustyczności. Jakkolwiek bowiem nie można podzielić poglądu Sądu Okręgowego co do momentu istotnego dla określenia wysokości szkody w tym zakresie, to nie sposób nie zauważyć, że biegły wyjaśnił tę kwestię w czasie przesłuchania przed Sądem pierwszej instancji. Biegły, korzystając z posiadanej wiedzy specjalistycznej oraz bogatego doświadczenia, czerpanego również z faktu sporządzania opinii w innych sprawach wg obu norm, wskazał jednoznacznie, że wyniki badań wg nowej normy praktycznie nie różnią się od tych wykonanych na podstawie starej. Z tych też względów, pomijając nawet aspekt

ekonomiczny, Sąd Apelacyjny nie widział podstaw ani do uwzględnienia zarzutu, ani uzupełnienia w tym kierunku postępowania dowodowego.

Sąd pierwszej instancji nie naruszył także prawa materialnego.

Wbrew przekonaniu skarżącego nie doszło przede wszystkim do obrazy art. 129 ust. 4 w zw. z art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t. jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 519, dalej: p.o.ś. Zgodnie z dominującym obecnie poglądem orzecznictwa, który podziela również Sąd Apelacyjny w obecnym składzie, do zachowania dwuletniego terminu przewidzianego w art. 129 ust. 4 p.o.ś. wystarczające jest złożenie przed jego upływem do sądu wniosku o zawezwanie do próby ugodowej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2017 r., III CZP 37/17). W rozpoznawanej sprawie uznać należało zatem, że poprzez złożenie wniosków o zawezwanie do próby ugodowej przed upływem dwóch lat od wejścia w życie uchwały sejmiku ustanawiającej ograniczony obszar użytkowania na nieruchomościach powodów, ci ostatni dochowali obowiązku wskazanego w ww. przepisie.

Niesłuszny okazał się także zarzut naruszenia art. 129 ust. 2 p.o.ś. oraz art. 136 ust. 3 p.o.ś. Z art. 136 ust. 3 p.o.ś. wynika, że w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie. Wykładnia językowa tego przepisu wskazuje, że chodzi o koszty poniesione, nawet w braku obowiązku ich wydatkowania. Interpretacja systemowa prowadzi do wniosku, iż tego rodzaju szkody objęte są odszkodowaniem wskazanym w przepisie art. 129 ust. 2 p.o.ś., określającym skutki wprowadzenia ograniczeń. Funkcjonalne jego rozumienie przemawia za przyjęciem, że zrekompensowanie tych wydatków, jako zmierzających do likwidacji ujemnych następstw dozwolonego natężenia hałasu, należy do zakresu jego regulacji, ponieważ uznaje za szkodę, podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś., także poniesione koszty rewitalizacji akustycznej budynków bez potrzeby rozstrzygnięcia o istnieniu obowiązku przeprowadzenia prac dostosowawczych. Nie ma podstaw do przypisywania temu uregulowaniu roli ograniczenia szkody związanej z koniecznością dostosowania budynków do wprowadzonych wymagań technicznych jedynie do kosztów poniesionych. Przepis art. 136 ust. 3 p.o.ś. nie wyłącza obowiązku naprawienia szkody obejmującej usunięcie wadliwości budynku, jeśli konieczne prace remontowe nie zostały jeszcze wykonane (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 grudnia 2015 r., I ACa 1250/15).

Sąd Okręgowy nie uchybił także art. 481 §1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Dochodzone przez powodów roszczenia mają charakter bezterminowy, co oznacza, że do postawienia ich w stan wymagalności konieczne było wezwanie dłużnika do zapłaty. Aby wezwanie to było skuteczne, dłużnik musiał znać wysokość kwoty, której świadczenie zwolniłoby go z zobowiązania. Te warunki spełnione zostały przy doręczeniu pozwanej spółce odpisów pozwów, albowiem już wówczas znana była wysokość szkody poniesionej przez powodów. Po pierwsze, przy pozwie przedstawiona została opinia rzeczoznawcy majątkowego. Po wtóre, trudno, pozostając w zgodzie z zasadami doświadczenia życiowego, przyjąć, że w datach doręczenia skarżącemu odpisów pozwów, szkoda powodów była niższa niż 1000 zł.

Odnosząc się wreszcie do podniesionego po raz pierwszy na rozprawie apelacyjnej zarzutu nieprawidłowego zasądzenia na rzecz E. L. (1) całości odszkodowania, w sytuacji gdy jest ona współwłaścicielem nieruchomości jedynie w $\frac{1}{3}$, zauważyć należy, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy uprawnienie tej powódki do dochodzenia naprawienia szkody w całości znajdowało swoje umocowanie w art. 209 k.c. Nie może budzić bowiem żadnych wątpliwości, że zawezwanie do próby ugodowej, które warunkowało utrzymanie roszczenia o odszkodowanie w świetle art. 129 ust. 4 p.o.ś., miało charakter czynności zachowawczej. W konsekwencji, wobec niedochowania terminu przez pozostałych współwłaścicieli, E. L. zachowała prawo także do wystąpienia z pozwem o zapłatę w części także im należnej.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie powodów ograniczyły się do wynagrodzenia adwokata przyjęto art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz rozporządzenie Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

SSA Marek Boniecki SSA Barbara Baran SSA Paweł Czepiel